

Redakteur - Besitzer
W. Jurukoff.

Varnaer Nachrichten

Varna, den
29. Dezember 1915. 5 Cent.

И. Сахаровъ.

„БЪЛГАРСКИЯТЪ ТРИКОЛЬОРЪ“.

Царьтъ, Правителството и Народътъ.

Издигнатиятъ паметникъ ще говори за великото дѣло
— обединението на българското племе.

Развѣва се българскиятъ три-
кольоръ подъ лазурната свѣт-
лина на лъчезарната звѣзда, що
разпрѣсва мрачнитъ врѣмена.
Българскиятъ трикольоръ от-
ражава въ себе си миналата сла-
ва и величие на българския
народъ, чиито свѣтли переспе-
ктиви отъ Черно море до Бѣ-
ло и Адриатическо съставятъ
цѣлата му епопея.
Българскиятъ трикольоръ и
българската корона правятъ
българския левъ по-величест-
венъ и по-сияющъ.
Н. В. Царьтъ може да се
счита за щастливъ, че не-
му именно се падна високата
честь да обедини българския
народъ, за всестрания напръ-
дѣкъ на който той посвѣти
всички си усилия.
За трети пѣтъ, слѣдъ прѣ-
стѣпленіето, извършено прѣзъ
пощъта на 9-й августъ, което
хвърли България въ анархия и
слѣдъ злопамятния 16-й юни, Н.
В. Царьтъ спасява отечест-
вото ни, което тогава се нами-
раше на прага на пропастьта,
като въведе редъ и спокойст-
вие въ страната ни и я поведе
въ пѣтя на културното и мир-
но развитие.
Подъ ръководството на не-
говия патриотизъмъ и мъдра
мисль, българскиятъ народъ
чертае своитъ граници съ же-
ланието да затвърди българския
престолъ на избраника на бѣл-
гарския народъ, чиято дѣйностъ
въ църковно, гражданско-прав-
но, политическо и търговско
отношения е чръзмѣрна.
Слѣдъ извършеното съеди-
нение при височинитъ на Слив-
ница, Драгоманъ и Пиротъ
прѣзъ 1885 г. българскиятъ на-
родъ сега за втори пѣтъ раз-
бра, че той трѣбва да се на-
дѣва на собственитъ сили на
своитъ храбри синове, като
е спокоенъ, че поетото отъ до-
блестния върховенъ вождъ на
храбрата българска армия кор-
мило на управлението на стра-
ната ни оправда довъріето,
което българскиятъ народъ му
оказа съ призованіето му на
2-й августъ 1887 г. да изпълни
българскитъ идеали. Той е пѣл-
но олицетворение на славата, че-
стъта и величието на българска-
та гордостъ, която се въздигна
отъ шефана днешното правител-
ство, г. д-ръ Радославова, съ не-
говата рѣшителностъ, твърдостъ
и мъдростъ.
И днесъ съ радостъ можемъ
да отбѣлжимъ, че неговото дѣ-
ло за възраждането и обедине-
нието на българското племе се
увѣнчава съ успѣхъ, благода-
рение безпрѣдѣлната вѣрностъ
на всички българи къмъ Царя,
Отечеството и Свободата.
Подъ егидата на творческия
гений на българското воинство
цѣлокупното ни велико отече-
ство цѣвти и подъ лжчитъ на
свободата се радва на истори-
ческото си дѣло — освобожда-
ването и обединението на бѣл-
гарското племе.
Прѣодоленитъ прѣпятствия
и достигнатитъ подъ неговото
ръководство резултати отъ
правителството му показ-

ZUR LAGE.

Die Lage ist noch immer
unverändert. Die Tätigkeit
gegen die Anglo-Franzosen
betrachtet man jeden Tag,
denn wie der Ministerpräsi-
dent Radoslavoff erklärt hat,
ist unsere Aufgabe noch
nicht vollständig erledigt.
Die Regierung und die ober-
ste Heeresleitung sind des-
halb der Meinung, dass es
unumgänglich notwendig ist,
die Salonikiexpedition zu
verhindern, damit diese
Frage endlich abgetan ist.
Man bemerkt eine fieber-
hafte Tätigkeit in den poli-
tischen Kreisen Griechen-
lands, da die griechische
Regierung für das bevor-
stehende Eindringen der Ver-
bündeten in griechisches
Gebiet benachrichtigt ist.
Im griechischen Ministerrat
ist die Frage gestellt worden,
ob es nicht der Moment
für eine Teilnahme Griechen-
lands im Weltkriege wäre.
Der Ministerpräsident, der
ein Anhänger der wachsamen
Neutralität ist, erklärte, er
sei nicht einverstanden, dass
sich Griechenland jetzt in den
Krieg mische. Zunächst fügte
er hinzu, dass, wenn seine
Kollegen den gegenwärtigen
Moment als den günstigen
für eine Teilnahme Griechen-
lands betrachten, so wolle
er seinen Platz einem an-
deren abtreten, da er die
Verantwortlichkeit, die ein
solcher Schritt herausfordert,
nicht auf sich nehmen will.
In den letzten Sitzungen
der griechischen Minister
hat man noch keinen Ent-
schluss für die Richtung der
zukünftigen Politik Griechen-
lands fassen können; das
letzte Wort, wovon Griechen-
lands Schicksal abhängt, ist
dem König zu sagen über-
lassen worden, d.h. Griechen-
land wird nun die ge-
schehenden Ereignisse be-
obachten.
Die Entente glaubte mit
dem neuen Londonvertrage,
keinen Separatfrieden zu
schliessen, die Verbündeten
zu erschrecken, während
dieser Vertrag überhaupt
keinen Eindruck weder in
Deutschland noch bei dessen
Verbündeten ausgeübt hat.
Man erläutert den Text des
neugeschlossenen London-
vertrages, da es im früheren
heisst, nicht den Frieden
aufzulegen, „poser“ während
es im jetzigen heisst, nicht
den Frieden zu verlangen
„demander“. Eine grosse
Verschiedenheit ist zwischen
beiden Ausdrücken, das be-
weist, dass die Entente die
Umstände ganz anders be-
greift, als früher.

Den Waffenbrüdern.

Heil Euch, Jhr tapferen Bulgaren,
Und Glück zu Eurem stolzen Sieg!
Wie triebt Jhr heldenkühn zu Paaren
Der Feinde Macht in diesem Krieg!
Wie rächtet Jhr so schnell die Schande,
Die einst der Ueberfall gebracht,
Wie habt Jhr die entrissnen Länder
So bald schon wieder frei gemacht!

Der Würfel fiel! In frohem Wagen
Rangt Jhr mit uns um Euer Recht,
Der falsche Erbfeind ward geschlagen,
Der Fürstenmörder feig Geschlecht;
Und wie Jhr Sieg um Sieg erstritten,
Mit Waffen, die der Zorn gewetzt,
So habt Jhr aus dem Feld die Briten
Und die Franzosen auch gehetzt.

Die Welt erfasst ein heiliges Staunen
Ob solchem hohen Heldentum,
Und ewig wird die Kunde raunen
Von Eurem Sieg und Eurem Ruhm;
Und denkt mein Volk dereinst in Treuen
Der Waffenbrüderschaft von heut,
Dann wird die Enkel sie erfreuen,
Wie sie die Väter einst erfreut.

Oh, möchte bald der Tag nun kommen,
Da neu des Friedens Sonne gleisst,
Schon ist das Morgenrot erglommen,
Das seine Ankuuft Euch verheisst;
Schon steigt aus lichtverklärten Weiten
Der heitern Zukunft Glück zuhauf,
Schon grüssen Euch die bessern Zeiten
Nach Kampf und Kampfesnot, Glück auf!

Friedrich Tewes.

A. d. Red.

Dieses Gedicht erhielten wir von Schumla mit einem
Briefe, den wir textmässig wiedergeben.

An
die Redaktion der
„Varnaer Nachrichten“!

Beigeschlossen überreichen wir Ihnen ein Gedicht, das
wir in einer deutschen Zeitung „Hannoverscher Kurier“ vom
14. Dezember 1915 vorgefunden haben. Das Gedicht gibt
vortrefflich die Gefühle wieder, die das deutsche Volk für das
verbündete Bulgarien hegt.
Wir bitten um gefällige Wiedergabe des Gedichtes in
Ihrer geschätzten Zeitung.
Im Auftrage vieler deutscher Kameraden
Gefr. W. B.

An unsere Leser.

Die Zeitungsagentur W. Jurukoff teilt mit, dass
man bei ihr folgende Zeitungen finden kann:
„Neue freie Presse“, Preis 40 Cent,
„Neues Wiener Tagblatt“, Preis 35 Cent.,
„Kölnische Zeitung“, Preis 35 Cent.,
„Frankfurter Zeitung“, Preis 35 Cent.,
„Illustriertes Blatt“, Preis 25 Cent.
Diese Preise verstehen sich für sämtliche Tagesausgaben.

Um Betrüge von Seiten der Verkäufer zu vermei-
den, wird gebeten, genannte Zeitungen im Bureau
(Preslawskastrasse beim Kaffehaus Balkan) zu kaufen,
indem man die verschiedenen Ausgaben verlangt.

Рекламирайте чрѣзъ „НОВИКИ ВАРНЕНСКИ“.

Богомилъ В...

Солунскиятъ позоръ

Английската и френска преси бѣха полкупнически; французи и англичани бѣха лѣгани отъ своитѣ държавници. България бѣше прѣдставена като варварска страна, войникътъ ѝ безъ стойностъ, а народътъ ѝ живущъ безъ идеалъ. Илюстрации, вѣстници, списания въ Англия и Франция бѣха се съюзили противъ насъ още въ днитѣ на одринскитѣ побѣди, когато българския ножъ получаваше още единъ заслуженъ лавровъ вѣнецъ.

Делкасе и Едуаръ Грей съ надути фрази, разгромяваха България въ парламентитѣ, гавръха се съ нейнитѣ справедливи искания.

Когато, обаче, заби частъ на отплатата, когато ония които бѣха лѣгани трѣбваше да се срѣщнатъ гърди съ гърди съ българина, тогава почувстваха силата му, тогава разбраха, че българина не е варваринъ, не е челоукоядецъ, не е страхливецъ, и тѣ се увѣриха, че българина е по-патриотъ отъ тѣхъ, защото защитава своята родина и че на измъчения и робъ македонецъ с в о я братъ дава да вкуси отъ свободата, че е храбъръ и самоотверженъ, защото нищо не може да го спрѣ въ вихреното Напрѣдъ на ножъ, че българския желязенъ юмрукъ тежи много.

Това сж народитѣ които претендиратъ да сж архидивили-

зовани и които сж слѣзли въ Солунъ, като въ свое отечество за да освободятъ своя роденъ край.

Това сж народитѣ които винаги парадиратъ съ Волтера, Дидро, Монтескйю В. Скотъ и пр., обаче важно е да знаемъ какво усвоиха отъ всесветскитѣ учители тѣхни сънародници? Да загубятъ разумъ и срамъ и да дигнатъ ржка, тѣ великитѣ(!), срѣщу малката и демократична България, която до вчера считаха за пеленаче. Табулата на позорътъ е върху тѣхъ. Съ своитѣ дѣла французи и англичани опозираха не само потомството си, но и прѣдѣдитъ си.

Свѣщенитѣ принципи: Liberté, égalité u fraternité, запечатани съ толкова кръвъ се осекверниха съ Солунския позоръ французи и англичани сж жадни за кръвъ, тѣ искатъ да я пролеятъ не за каузата на своята родина и свои братя робби, а за хищническа кауза, дори като искатъ да си послужатъ съ Гърция.

Близъкъ е денътъ англичани и французи да получатъ заслуженото като съратниците имъ Сърбия. България и съюзницитѣ ѝ ще приложатъ прѣдопрѣденото отъ провидѣнието наказание върху деженсериранитѣ френци, англичани и Сие. Българскиятъ ножъ е възмездителъ имъ за солунския позоръ.

Печатн. „Зора“ — Варна.

Kaufet den

BALKANISCHEN PAPAGEI

bildliche Darstellung der jetzigen politischen Lage.

PREIS 25 CENT.

ВАРНЕНСКО ГРАДСКО ОБЩИНСКО УПРАВЛЕНИЕ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 21608

гр. Варна, 20 Ноември 1915 год.

Обявява се, че на 23 Декември отъ 3 до 4 часа сл. об. т. г. въ кметството ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция за отдаване на закупувачъ общинския приходъ отъ „КРЪВНИНАТА“ за врѣме отъ 1 Януарий 1916 год. до 31 Декември 1918 година.

Приблизителна стойностъ 91400 лв. годишно.

Господа конкурентитѣ въ офертитѣ си трѣбва да укажатъ само стойността отъ кръвнина безъ епизоотическата врѣхнина, която се събира 5% прѣсметната върху чистата кръвнина.

Залогъ 5% върху общата сума на прѣдприятието въ банково удостоверение.

КМЕТСТВОТО.

ДАВА СЕ ПОДЪ НАЕМЪ

отъ 1 януарий 1916 г. за срокъ отъ 1 година и повече, хана на Никола Анастасовъ въ мѣстността „СЕСЪ-СЕВМЕСЪ“, съ крѣща, лѣтснъ салонъ, лозе, 5 стаи, изба и дворъ. Споразумѣние при Поликсени Никола Анастасова, бакалски дюгенъ срѣщу Юшенлийски — „Ташболу“. 5—7

Петръ Ив. Николчевъ.

„КОМИТАТА“.

(Разказъ изъ войната).

Той не бѣше комита, а простъ селянинъ отъ Протопопинци, Бѣлоградчишко — едно малко селце, свито въ усойтъ на Чупренския балканъ. И не е мислѣлъ даже да бѣде комита: петъ наврѣстни дѣца иматой, безъ майка и безъ подкрѣпа отъ вѣтъ. Мирно и тихо живѣе си на село, отъ заранъ до вечеръ на работа, но не прѣвива грѣбъ. А въ гърдитѣ и душата му огнь, живъ огнь гори който руши и твори.

Обяви се мобилизацията... Цѣлуна и прѣгърна своитѣ дѣчница и трѣгна да се яви въ частта си. Слѣдъ нѣколко дена отъ зачисляването си, неговата частъ получи заповѣдъ веднага да замине за границата край Бѣлоградчикъ и усили нашитѣ погранични войски, на които положението ставаше

критическо, понеже имаше свѣдѣния, че сѣрбитѣ концентрирали голѣми сили.

Тежка мъгла бѣ надвисла и обвила земята. Ту снѣгъ прѣхвъркаше, ту дъждъ ромолѣше. Силенъ студъ сковаваше. А нашитѣ войници на границата несмущавани отъ нищо спокойно патрулираха: тѣхъ не плашеше нито студътъ, съ когото сж стари познаници, нито сѣрбитѣ, нито дяволитѣ...

— Панаойтъ, тѣй наричаха нашия комита, назначиха за старшия на поста „Бѣловодско лице“, намиращъ се прѣдъ силно укрѣпената позиция „Иванова ливада.“ Последната има извънредно полѣмо стратегическо значение, понеже владѣе пжтищата, водящи за Бѣлоградчикъ и нейното овладѣване би изложило на опасностъ наши

Die politische Lage Griechenlands.

Die Feinde Deutschlands, die zugleich Feinde der griechischen Neutralität und Souveränität sind, behaupten, dass das Ergebnis der griechischen Wahlen nur deshalb für ihren Freund und Protektor Venizelos ungünstig ausgefallen sei, weil ganz geringe Beteiligung herrschte. Tatsächlich ist einwandfrei festgestellt, dass die von Venizelos ausgegebene Wahlparole der Enthaltung nur an ganz wenigen Orten von seinen Anhängern befolgt wurde. An sehr vielen Orten war die Beteiligung 65 % mehr als bei der letzten Wahl, sodass die jetzige Zusammensetzung des Parlaments den wirklichen Willen des griechischen Volkes widerspiegelt. Gunaris Partei verfügt über 240 Sitze. — Das Griechische Ministerium nielt einen fünfständigen Mihisterrat ab, in dem die Frage der Zusammensetzung des Ministeriums erwogen wurde. Da Gunaris mit dem jetzigen Kabinett einverstanden ist, erklärte er selbst, dass er Veränderungen nicht nötig halte. Der König vertritt dieselbe Ansicht. Man erwartet einen dementsprechenden Beschluss des Ministeriums. Die griechische Neutralität wird weiter vom Vierverband missachtet, sogar vergrößert. Nach vorliegenden Meldungen versuchten Truppen des Vierverbandes in Kavalla zu landen. Der Kommandant von Kawalla verbot die Landung. Die Ententetruppen kamen von den Dardanellen, von wo sie vertrieben worden waren. — Im südlichen Mazedonien verfügten die Engländer und Franzosen die Räumung von 30 grösseren Ortschaften binnen 48 Std. aus strategischen Gründen. Unter diesen Umständen ist es selbstverständlich, dass keine Einigung zwischen der Entente und Griechenland bisher möglich gewesen ist. Die Griechen wissen, wie die englisch-französischen Truppen auf dem Rückzuge hausten, plünderten; sie verschonten nichts, entehrten Frauen, misshandelten und töteten Kinder. Der griechische Ministerpräsident sprach seine Erbitterung über dieses Benehmen aus.

Германски свѣдѣния

Руски фронтъ.

ВИЕНА 16 дек. На Басарабския фронтъ и на р. Днестръ, сѣверо-източно отъ Залескъ отблъснахме много крѣтитѣ атаки на силни руски части, слѣдъ ожесточени боеве. Особено голѣми уси-

лия направи неприятелъ при мѣстността между р. Прутъ и гористата мѣстност сѣверно отъ Топроуцъ. Слѣдъ едно артилерийско приготвление, неприятеля обстрѣлва нашитѣ позиции съ орждия отъ разенъ калибръ, като слѣдъ обѣдъ прѣдприеха петъ атаки, които ние отблъснахме, неприятеля на прѣдваше въ гжсти колонии отъ 15—16 реда и биде посрѣщната отъ нашия артилерийски огнь, който му причини тежки загуби. Сжщата участъ сполѣтъ и неприятелскитѣ атаки сѣверно отъ р. Днестръ. Нашитѣ загуби сж незначителни.

Прѣзъ ноца бѣ спокойно.

Черногорски театръ

ВИЕНА, 16 дек. Прѣслѣдвани отъ нашитѣ войски черногорцитѣ се оттеглиха отъ Годнево къмъ Би-ока. При Ковренъ откопавме 3 черногорски орждия съ най-модерна конструкция.

Италиянски театръ

ВИЕНА 16 дек. По южния и юго-източния Тиролски фронтъ продължаватъ артилерийскитѣ боеве.

Западень фронтъ

БЕРЛИНЪ, 16 дек. Германска главна квартира.

Една неприятелска авионерна бомбардиръ Востендъ-Бадъ, като уби трима жители, между които 2 жени.

По цѣлия фронтъ сж станали оживѣни артилерийски боеве и такива съ ржчни гранати мими.

При Харцшаннъ французитѣ се опитаха да ни атакуватъ, за резултата на която липсватъ почти извѣстия.

Движенieto на желѣзницитѣ по Суасонската гара е попрѣчено отъ нашата артилерия.

Французитѣ едва сега издигнаха знамето на Червеня кръстъ надъ една болница до самата гара, тѣй че не може да не се изключи че сж паднали снаряди въ болницата и еколността.

Балканския театръ.

БЕРЛИНЪ, 16 дек. Положението е неизмѣнено.

Печатница „Зора“ — Варна

NACHRICHTEN

der Ereignisse vom 29. Dezember. Berlin, den 29. Dezemb. 1915.

Grosse Hauptquartier. Westlicher Kriegsschauplatz:

Durch das Feuer eines feindlichen Monitors wurden in Westende-Bad drei Einwohner darunter zwei Frauen, getötet. An der Front entwickelte sich zeitweise lebhafter Artillerie-Handgranaten- u. Minenkampf. Am Irzstein-erfolgte heute früh ein französischer Vorstoss. Nähere Meldungen liegen noch nicht vor. Der rege Zugverkehr auf dem Bahnhof von Soisson wird von unserer Artillerie beschossen. Die Franzosen haben seit kurzem das in unmittelbarer Nähe des Bahnhofes gelegene Hospital mit Rotenkreuz-Flaggen versehen. Zufällige Treffer in das Hospital sind bei der Nähe desselben zum Bahnhof nicht ausgeschlossen.

Wien, den 29. Dezember 1915.

Montenegrinischer Kriegsschauplatz: Von unsern Kräften verfolgt zogen sich die Montenegro von Godijeno nach Bijoca zurück; bei Kovren wurden drei montenegrinische Geschütze modernster Konstruktion von unsern Truppen ausgegraben.

Berlin, den 28. Dezember. z

Oestlicher Kriegsschauplatz: An der Beresina, sowie nordwestlich von Czartorysk und bei Berestiany wurden russische Erkundungsabteilungen abgewiesen.

Balkankriegsschauplatz: Lage unverändert.

Wien, den 29. Dez. 1915.

OBERSTE HEERESLEITUNG; Russischer Kriegsschauplatz:

An der bessarabischen Front und Dnjester nordöstlich von Zaleszk wurden wiederholte Angriffe starker russischer Kräfte blutig abgewiesen. Besondere Anstrengungen richtete der Feind gegen den Abschnitt zwischen Pruth und Waldzone nördlich von Toporcutz. Nach einer Artillerievorbereitung, die den ganzen Vormittag anhielt und sich stellenweise bis zum Trommelfeuer steigerte, erfolgten dann in den ersten Nachmittagsstunden fünf Infanterieangriffe, die abgewiesen wurden; ein anschliessender Massenangriff mit 15 zu 16 dichten Reihen brach in unserm Artilleriefeuer unter schweren Verlusten zusammen. Unsere Verluste sind gering. Nachtsüber herrscht Ruhe.

тѣ войски. Позицията е толкова стрѣмна, че никква артилерия не може да се изкара и постави на нея.

На 27 септември къмъ 4 ч. слѣдъ пладнѣ Панайотъ отива да провери постовитѣ отъ него патрули. Не направилъ 50—60 крачки и гледа, че отъ срѣща му тича опълченецъ бай Анто отъ Репляна и запъхтенъ вика: „сѣрбитѣ, сѣрбитѣ!“

— Какво сѣрбитѣ? пита го Панайотъ и прѣзъ главата му минава мисълта, че може би сѣрбитѣ сж ни нападнали.

— Ей сега двама сѣрби додоха при менъ. Азъ се уплашихъ и трѣгнахъ да те намѣря и съобща—разправя запъхтенъ бай Анто.

— Ами защо не стрѣля? Трѣба ли да ги оставимъ да ни взематъ добрата позиция — пита го Панайотъ.

— Не смѣя, нѣмамъ заповѣдъ отговаря Анто.

— Стой ти тукъ, а азъ ще отида да видя тая работа.

Изкачва се той на позицията

и вижда единъ сѣрбинъ залегналъ задъ единъ камъкъ, а другия се отправя къмъ Панайотъ. Като го приближава извиква му:

— Бѣжай отъ овде, отца ти, ми поедешъ единъ коршумъ.

— Ти що търсишъ тука? Защо ще бѣгамъ? Кога си видѣлъ ти български войникъ да бѣга, та и сега?

— Био како био ми че моузете те положай. Трѣба да знаете да е овде цео пукъ.

— Менъ ми е все едно, казми Панайотъ, ако виесте цѣлъ полкъ, ние сме цѣла дивизия.

Сѣрбина кипва, него силно го раздражнява упоритостта на Панайотъ и той диво му извиква:—Склони се или кютеубити, отца ти бугарашка!

— Удри! българския войникъ е съ желѣзни гърди! съ гордостъ и достоинство му извиква Панайотъ.

Сѣрбина веднага слѣдъ това взема пушката за: стрѣлба и грѣмва, но за негово велико нещастие само капзата отъ па-

трона плясва. Като вижда, че пушката му не хваща, съ свѣткавична бързина, изважда отъ дѣсна си джобъ бомба и я хвърля, но и тя минава между краката на Панайотъ безъ да експлодира. Тогава вече на Панайотъ се стѣмва прѣдъ очитѣ и съ приклада на пушката си му нанася ударъ въ гърдитѣ. Сѣрбина се поваля на земята. Набива му още четири коршума и го праща на оня свѣтъ. Нали той е сѣрбски!

Другия сѣрбинъ вижда участта на другаря си, хуква да бѣга и вика:

— У, помощъ, у, помощъ, мой другари убио... куку мени... и рухва на земята. Панайотъ и него праща при другаря си на оня свѣтъ. Сѣрбитѣ заемали окопи на около 300 м. отъ Панайотъ и слѣдѣли що ще стане между него и изпратенитѣ тѣхни другари и виждайки тѣхната печална участъ, излизатъ отъ окопа около 100 души и почватъ да да стрѣлятъ по него. (Слѣдва)